

Wijzer

Wij waren drie weken met z'n zestigen

Peter Denneman smm

Die 'wij' zijn degenen die van 1 - 21 mei deelnamen aan het **Generaal Kapittel in Rome**. We zijn samen in het klooster van de Passionisten, met uitzicht op het Colosseum en het Forum Romanum. Het is in de geschiedenis van onze congregatie het 37ste Generaal Kapittel. In de regel wordt er om de 6 jaar zo'n Kapittel gehouden.

nummer 2 - oktober 2017

Peter Denneman schrijft zijn ooggetuigenverslag over het Generaal Kapittel. Ben Faas legt uit aan de hand van het logo van het Generaal Kapittel hoe de montfortanen hun toekomst zien. Wiel Logister duikt de reclamewereld in, lijkt het, hij praat over proactief handelen. John van Oss maakt reclame (en terecht!) voor zijn boek over kerststallen. Met een kort verslag van de tweede bijeenkomst van het Provinciaal Kapittel en wat in de derde en laatste bijeenkomst wordt besproken, bent u weer op de hoogte. We sluiten af met nieuwtjes uit binnen- en buitenland.

Redactie:

Peter Denneman, Ben Faas, John van Oss, Marian Claeren

Naast de generaal-overste, zijn vier personen tellende raad en de generaal econoom zijn er delegaties uit de entiteiten. Elke delegatie bestaat uit de overste en een of meerdere (afhankelijk van het aantal confraters) gekozen vertegenwoordigers uit de betreffende entiteit. Zo bestaat onze delegatie uit Wiel Logister en Peter Denneman. Er zijn 2 tolken en 2 voor het secretariaat. De leiding is in handen van de Franse dominicaan Jean Claude Lavigne. Per dag zijn er 4 vergadersessies van 1,5 uur. De 1ste begint om 9.00 en de laatste eindigt om 19.00 uur. Per dag ook de nodige gebedsmomenten en maaltijden. Er wordt plenair en in taalgroepen (Engels en Frans) gewerkt. De reeks vergaderingen begint met het terugkijken op de activiteiten van de afgelopen zes jaar. De financiële situatie en het doornemen van voorgestelde wijzigingen van de Statuten. Tevoren was iedere entiteit gevraagd zich middels een poster te presenteren. Per werelddeel kwam elke entiteit aan bod door presentatie en

antwoorden op vragen vanuit het plenum gesteld.

Een belangrijk onderdeel van dit Kapittel is het kiezen van een nieuwe generaal-overste en van leden voor de generale raad. De keuze van de nieuwe generaal-overste gebeurt op donderdag 11 mei. Om 9.00 uur vieren we de eucharistie. Om 10.00 verzamelen we ons weer in de kapel en horen daar wat de Constituties ons voorschrijven aangaande de procedure. Er zijn meerdere keuzerondes nodig om uiteindelijk, ook na een korte pauze, tot uiteindelijke keuze van de nieuwe generaal te komen. Het wordt Luiz Augusto Stefani, de huidige overste van de entiteit Peru-Brasil. Een goede bekende van ons. Meerdere jaren behoorde hij tot onze provincie. Tijdens het middagmaal wordt zijn keuze gevierd met o.a. rode wijn en extra drankje en taart als laatste gang. Op verzoek van Luiz zingen we het 'Animés de l'amour'. De vier leden van het generaal bestuur worden gekozen op dinsdag 16 mei.

Vervolg op volgend pagina 3

Het worden achtereenvolgens: Marco Pasinato, Arnold Suhardi, Rozario Menezes en Wismick Jean Charles.

Naast deze twee data is voor mij donderdag 4 mei ook belangrijk. Op het eind van de laatste sessie vertel ik over de vertaling van het boek van Wiel over de cantieken 'The Charity of God makes me sing'. Het wordt in dankbaarheid aanvaard. Als op woensdag 17 mei zuster Madore, generaal-overste van de Dochters der Wijsheid, broeder Yvan, lid van het generaal bestuur van de Broeders van St. Gabriël als gasten bij het Kapittel zijn, bied ik hen het boek aan. Daar is men zichtbaar blij mee!

Buiten al wat ik hierboven vermeld heb, wordt gestaag gewerkt aan formuleren van Uitdagingen waarvoor we als wereldwijde congregatie ons willen inzetten. Kort geformuleerd komt het neer op zes Uitdagingen.

In de laatste week zijn ook nog zes Aandachtspunten voor het nieuw generaal bestuur door het Kapittel geformuleerd en gepropageerd.

Hopelijk hebt u nu een indruk van wat

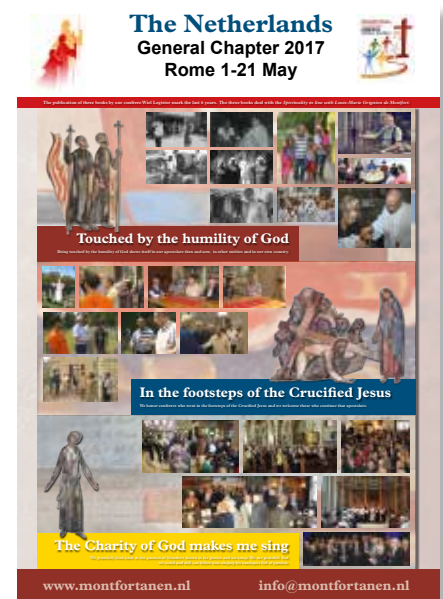
er in drie weken is gebeurd en wat het heeft opgeleverd. Het is van de ene kant hartverwarmend om contact te hebben met al die confraters van 'all over the world'. Het vergaderen zelf is een kwestie van taai volhouden! ■

Aandachtspunten

1. Zorg voor een goede communicatie en gebruik daarbij de moderne communicatiemiddelen. Weet wel dat niets gaat boven persoonlijk contact!
2. Heb oog én zorg voor de oudere confraters. Betrek hen zoveel mogelijk bij al wat gebeurt binnen onze congregatie.
3. Hou niet op de oproep van paus Franciscus in de encycliciek Laudato Si' levend te houden onder de confraters. Het geeft de Geloofte van armoede handen en voeten.
4. We zijn een internationale congregatie 'Montfortians on journey: pilgrims without borders!' Dat vraagt om mogelijkheden elkaar te leren kennen.
5. Hou de vele medewerkers in het vizier die met ons gegrepen zijn door de spirit en passie van Montfort.
6. Heb zorg dat die spirit en passie van Montfort niet verkwanseld, zoeter en vromer gemaakt wordt dan Montfort ooit heeft beoogd.

Uitdagingen

1. Van ieder wordt gevraagd een voortdurende bekering om als religieus een antwoord te kunnen geven op de passievolle liefde van God: De Charité stuw ons voort!
2. Een permanente vorming is vereist wil je uitdagend in deze tijd staan.
3. Vooral binnen onze jongere entiteiten is initiële vorming en begeleiding van jonge confraters in montfortaanse geest van levensbelang.
4. Het pastoraat zal meer de vorm krijgen van evangeliseren á la Montfort Concreter: elke entiteit moet een project van 'rondtrekkende volksmissie' op gang brengen.
5. We moeten doorgaan met het doorgeven van ons spiritueel en materieel erfgoed. (Wat ook kan gebeuren – zoals wij proberen – via onze site en een blad als deze!)
6. Leidinggeven conform de realiteit van onze congregatie in de wereld van vandaag is een vereiste voor een levende en op elkaar betrokken gemeenteleven.

De nieuwe generaal overste: Luiz Augusto Stefani (1959)

enthousiaste montfortaan met altijd veel belangstelling voor confraters en gebeurtenissen in onze provincie. We hopen dat hij op zijn eigen wijze onze congregatie de komende zes jaar zal leiden.

Voordien was hij pastor in Jardim Rincão, São Paulo en in João Monlevade. Hij werkte voor de roepingen,

de spirituele vorming en montfortaanse missie in Latijns-Amerika en de Caraïben. Luiz was missionaris in Uchiza, Peru, was een paar jaar in Rome en keerde in 2011 terug naar Brazilië, naar de parochie Santa Rosa de Lima in Perus São Paulo. In 2013 werd hij overste van de entiteit Peru/Brazil totdat hij gekozen werd als generaal-overste. ■

Verschillende van ons hebben Luiz Augusto Stefani sinds zijn intrede in 1981 leren kennen. Totdat de regio Brazilië samen met Peru een nieuwe entiteit werd, was Luiz lid van onze provincie. Om die reden waren Frans Stams en ik, als leden van het toenmalig provinciaal bestuur, aanwezig bij zijn priesterwijding door kardinaal Arns op 6 december 1985. Die vond plaats in São Paulo op het plein voor de kerk van Piet Bonnier. We hebben hem leren kennen als een

Eerste mis op 7 december 1985 in de kerk van Perus, Sao Paolo

Kennismaking met de overige leden van het generaal bestuur

Wismick Jean Charles (1963) werd geboren in Haïti en werd montfortaan op 8 september 1990. Hij was o.a. directeur van het Mariaal Centrum, studeerde psychologie en counseling. Naast pastor was hij novicemeester en directeur van een school.

Marco Pasinato (1966) werd geboren in Italië en montfortaan op 5 oktober 1986. Hij werkte in het roepingenpastoraat in Verona, in het jongerenpastoraat, was overste en verantwoordelijke voor de vorming van het scholastikaat in Rome en nu overste van het Franstalig noviciaat in Montfort sur Meu.

Rozario Menezes (1969) werd geboren in India en montfortaan op 31 mei 1992. Hij heeft een bachelor

v.l.n.r. Marco Pasinato, Wismick Jean Charles, Luiz Stefani, Arnold Suhardi, Rozario Menezes

Vervolg op volgend pagina 4

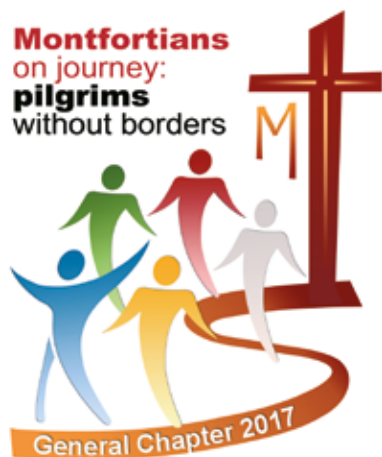
voor kunst, filosofie en theologie. Een mastersdegree voor vormingspsychologie en counseling, met een specialisatie voor trauma-counseling. Vanaf 2000 werkte hij in Papoea Nieuw Guinea en was o.a. parochiepriester, delegatieoverste en vormingsverantwoordelijke voor priesters.

Arnold Suhardi (1972) werd geboren in Los Baba op Flores in Indonesië. Hij werd montfortaan op 15 augustus 1994. Arnold is begonnen als begeleider op het grootseminarie in Bandung en heeft de verhuizing en bouw van het nieuwe grootseminarie in Malang mede georganiseerd. Vervolgens vertrok hij naar Rome

voor studie. Daar werd hij gevraagd om de internationale scholastieken in Rome te begeleiden. Op verzoek van het generaal bestuur is Arnold naar de Montfortkerk in St Laurent verhuisd om zich te richten op de montfortaanse spiritualiteit en in die hoedanigheid reisde hij naar verschillende Europese landen. ■

Kapittel is een holistische onderneming

Ben Faas smm

Deze tekst staat in het logo gedrukt voor op de kaft van het Einddocument van het Generaal Kapittel 2017.

Een kapittel-bijeenkomst is eigenlijk het einde van een bestuurlijke periode. Er wordt teruggekeken op waar wij als congregatie staan. Wat ging goed, wat zouden we kunnen of moeten veranderen? Wat zijn de ontwikkelingen in onze wereldwijde inzet als montfortanen?

Het is daarmee ook, of vooral, een gelegenheid om vooruit te kijken. We leven in een wereld die volop in verandering is, ook binnen onze congregatie. De niet-westerse wereld heeft zich ook binnen de congregatie uitdrukkelijk gemanifesteerd. Dat proef je ook al meteen bijvoorbeeld in het slotdocument van het kapittel. De kapittelleden hebben zes Uitdagingen geformuleerd en ook zes Aandachtspunten die ze onder onze aandacht willen brengen. Er wordt geprobeerd om zo te spreken dat het relevant is voor mensen van deze tijd. Er worden woorden en uitdrukkingen gebruikt die je tot voor kort niet in een dergelijke tekst zou aantreffen. Men

spreekt bijvoorbeeld over voortdurende bekering, levenslange vorming, over leiding geven conform de realiteit van de congregatie en de wereld van vandaag. Die wereld van vandaag komt ook op andere momenten haar opwachting maken in de tekst van het Kapittel. Natuurlijk wordt er veel aandacht besteed aan de initiële vorming en begeleiding van jonge confraters in de montfortaanse geest. Het is duidelijk dat de congregatie echt verantwoordelijk wil zijn voor de integrale ontwikkeling van de jonge mensen die zich aan de congregatie willen binden. De vorming, ook de levenlange vorming, zo schrijft het Kapittel is 'een holistische onderneming die niet enkel intellectueel is, maar rekening houdt met de ervaring van de confraters met de realiteit van de wereld van vandaag. Zij omvat ook psychologische en seksuele dimensie'. De realiteit van de wereld van vandaag komt ook duidelijk naar voren als het Kapittel gaat spreken over 'integrale ecologie'. Ik had nooit gedacht dat een dergelijk topic op een kapittel ter sprake zou komen maar ik ben er wel blij mee. Paus Franciscus heeft met zijn schrijven *Laudato Si'* het goede voorbeeld gegeven. Het Kapittel schrijft: 'Wij willen deze

integrale ecologie onderstrepen en zo de aarde, 'ons gemeenschappelijk huis' beschermen. Daarbij horen de verdediging van het leven en van de gezondheid van de mensen, zorg om de arme en voor het milieu op de plaats waar we wonen, respect voor de schepping, voor de waardigheid van de mens en voor het leven in de maatschappij'.

'Pilgrims without borders', zegt het logo. Maar we zijn niet de enigen op die reis. ■

Proactief handelen

Wiel Logister smm

Audiëntie op woensdagmorgen 17 mei 2017

Tijdens het Generaal Kapittel in Rome is veel naar elkaar geluisterd, vooral naar de jonge confraters uit het zuidelijk halfrond. De wereld is in verandering. Oude en vertrouwde posities zijn niet langer vanzelfsprekend. De gedachtewisseling verliep in de regel vriendelijk, eerder luisterend naar elkaar dan elkaar bevragend. Dat was anders op de laatste woensdagmiddag (17 mei).

Toen werd er gesproken over de associés, mensen die op de een of andere manier – meer of minder officieel – betrokken zijn bij een of andere activiteit van de congregatie. Zoals in de Lage Landen een eeuw geleden het geval was bij de Aartsbroederschap van O.L. Vrouw. Te denken is ook aan zelatrices die tijd en moeite investeerden in de verspreiding van onze volkstijdschriften of in onze bedevaarten naar Lourdes. Min of meer in de lijn van de mensen die Montfort samenbracht in bijvoorbeeld o.a. de Vrienden van het Kruis.

Op 17 mei presenteerden de Italiaanse confraters, hoe een aantal associés zich engageerden in ons mariale apostolaat. Ze deden dat in gebedsdiensten in de trant van het klassieke Lof op zondagmiddag, door samen de rozenkrans te bidden, op bedevaart te gaan naar een Mariaheiligdom of deel te nemen aan bezinningsdagen in Loreto of elders. Eén zo'n groep werd voorgesteld door een priester uit Brazilië, die gekleed ging in de traditionele montfortaanse kledij (toog, boordje, koord en rozenkrans). Tijdens hun mondelinge presentatie via een lange toespraak

en een video-opname begonnen enkele kapittelleden uit de noordelijke provincies elkaar wat ongemakkelijk aan te kijken. Wat moesten wij hiermee? Was dit niet een overval van een aantal ouderwetse katholieken die ons de les kwamen lezen? Ze deden denken aan de kardinalen die in opstand zijn gekomen tegen paus Franciscus en die terug willen naar de jaren van Pius XII, vóór het Tweede Vaticaans Concilie. Terug ook naar de Mariologie en de Mariaverering zoals bepleit door de zogenaamde mariale maximalisten tijdens de bespreking van het Achtste Hoofdstuk van de Constitutie over de kerk.

Naar onszelf toe rees de vraag, wat we aan moeten met mensen die iets met Montfort hebben, maar waarbij wij ons niet thuis voelen. O.a. in aantal nieuwe congregaties die zich beroepen op de Ware Godsvrucht o.l.v. priesters en theologen van conservatieve snit. Tijdens de laatste generale kapitels is hier af en toe over gesproken, zonder tot een concrete aanpak te komen. Het is blijkbaar een penibele kwestie. Bestaan er ook in onze congregatie niet twee stromingen die niet door één deur kunnen? Terwijl

enkele confraters de oude devotionele kant aanhangen, pleiten anderen voor een Mariaverering zoals o.a. verwoord in de bevrijdingstheologie, in combinatie met een andere visie op de wijze waarop we het Evangelie in onze postchristelijke cultuur moeten verkondigen.

Omdat het Generaal Kapittel op 17 mei op een einde liep en we niet in een sfeer van onenigheid uit elkaar wilden gaan, is een resolutie opgesteld die zegt dat wij proactief met associés en andere sympathisanten moeten omgaan. Dat doet denken aan Becel ProActief, boter die goed werkt tegen een hoog cholesterolgehalte in het bloed. In ons geval betekent proactief, dat we ons niet afwachtend mogen opstellen, maar zelf iets moeten doen. De resolutie zegt letterlijk:

We moeten de montfortaanse erfenis proactief doorgeven. Er is een grote diversiteit in de manier waarop onze spiritualiteit begrepen en geïntegreerd wordt. Zowel binnen als buiten de congregatie. Onze spiritualiteit is geëvolueerd. We doen er goed aan, meer kennis te vergaren over de geschiedenis van onze spiritualiteit en te onderzoeken welke verschillende accenten er gelegd zijn, zodat we ons vandaag de dag beter kunnen situeren.

Het Generaal Kapittel heeft hiermee ingestemd, al begrepen sommige kapittelleden niet waar het precies over ging.

Het is de vraag wat proactief handelen met het oog op de montfortaanse Mariavisie inhoudt. Wat irriteerde sommigen tijdens de presentatie van een aantal Italiaanse associés? Heeft hun insteek echt met Montfort te maken of betreft het uitingen en gedachten uit de negentiende eeuw? Ons eigen Provinciaal Kapittel heeft in april dit jaar geopperd, dat we in gesprek moeten gaan met congregaties in ons eigen land die hun Mariadevotie nadrukkelijk relateren aan Montfort. Zo'n gesprek vergt voorbereiding. Wellicht moeten we dit thema nog eens hernemen tijdens de derde zitting van ons Provinciaal Kapittel in het najaar 2017. En daarna misschien ook met onze Belgische en Duitse confraters. ■

‘Ik ben de stal’

John van Oss smm

Misschien weet u dat ik al jaren kerststallen spaar. Dat is begonnen in de tijd dat ik les gaf op de toen nog bestaande MAVO in Schimmert.

John van Oss

Het was een gezellige kleine school aan de rand van het dorp. Een school die ooit was begonnen door de Dochters der Wijsheid, onze zusters die daarnaast hun klooster met pensioonaat hadden. Op die school waren zo'n paar honderd leerlingen, meisjes en jongens. Op een gegeven moment wilde ik het Kerstgebeuren eens nader toelichten. Alle figuren die daarin een rol spelen, heb ik toen uitgesteld: Maria en Jozef, kind in de kribbe, herders, koningen, schapen, de os en de ezel, kameel en allerlei andere figuren die bij een tegenwoordige kerststal horen. Ik liet het niet bij één stal. Het werd een kerststallen-tentoonstelling. Dat viel in die tijd – rond 1969 – erg goed in de smaak. Het was juist de tijd dat wij het grote klooster schuin tegenover het reeds gesloten klooster van de zusters gingen sluiten.

Dat was het begin van de verzameling kerststallen die ik bij elkaar heb gebracht. Een gedeelte (500) bevindt zich in het Limburgs Museum in Venlo. Het dubbele daarvan is in Schimmert. Met medewerking van velen, in het bijzonder Ingrid Hensen-Van Hees, is het gelukt een Kerststallenboek uit te geven. De titel daarvan 'Ik ben de stal'.

Het gaat over kerststallen en hun verhalen. Ruim 400 foto's verlichten het boek, zoals hiernaast de foto van de kerststal van Dré Kerbusch.

Het wordt uitgegeven in het jaar van mijn 50-jarig priesterfeest. Ik ben dankbaar voor al die mensen die de uitgave van dit boek financieel mogelijk hebben gemaakt.

De prijs van het boek bedraagt € 37,50. Het is bestellen bij het klooster van de montfortanen in Schimmert (045 – 404 8111). ■

Het Provinciaal Kapittel 2017

Jan Lathouwers smm

Stemming tijdens de eerste bijeenkomst van het Provinciaal Kapittel, 10 en 11 januari 2017

Op 20 april kwamen de kapittelleden opnieuw bij elkaar in Maastricht voor de tweede bijeenkomst. In de voormiddag werden de financiën van de bestuursperiode 2011 – 2016 besproken, maar ook het ethisch omgaan met geld en giften. In de namiddag was Kasper Donners uitgenodigd, lid van de Financiële Commissie SMM. Ook de toekomst stond op de agenda met name t.a.v. de missieprocuur en het economaat. Op het laatst van de dag kwam het generaal kapittel ter sprake alsook de agendapunten voor de derde bijeenkomst van het Provinciaal Kapittel.

Vanwege het onderwerp start Peter Denneman met gebed en een tekst uit de Constituties. Een gedeelte uit Cantiek 18 'De schreeuw van de armen' wordt gelezen.

Jan Lathouwers vertelt over de commissie SMM (Solidair met Medemens). Zonder 'reclame' te maken nemen de aanvragen toe. Voornaamste doel zijn vrouwen en kinderen en maximaal wordt € 3.000,- gegeven. Er wordt jaarlijks verslag gedaan aan het provinciaal bestuur en na iedere vergadering in Pro Nostris. Het kapittel vindt dat de commissie ook in de nieuwe bestuursperiode moet doorgaan. Het solidariteitsfonds is

opgebouwd in de loop der jaren om in de periode (nu) dat er geen andere inkomsten meer zijn, de confraters te helpen bij de kosten van levensonderhoud. Dit fonds wordt eens per vijf jaar opnieuw berekend om te kijken of het nog klopt. De missieprocuur is er dankzij Hub Kleijkers. Hij onderhoudt contacten met missionarissen en hun familieleden en beheert de gelden van verschillende Afrikaanse bisdommen en zustercongregaties. Maar hoe moet dat in de toekomst? Het economaat werkt prima, met hulp van het bureau in Maastricht. De kapittelleden vinden dat de beslissingsbevoegdheid bij de montfortanen moet blijven en dat er een goede taakomschrijving moet komen. Dit Generaal Kapittel is van onderop voorbereid. Ieder heeft zijn inbreng gehad in de aangedragen onderwerpen. Het leden van het Provinciaal Kapittel wensen de deelnemers aan het Generaal Kapittel, Wiel en Peter: uithoudingsvermogen, veel goede moed en vooral jezelf blijven. ■

Voor de derde bijeenkomst van het Provinciaal Kapittel worden als agendapunten genoemd:

- Verslag uit het Generaal Kapittel
- Status van de Nederlandse entiteit
- Vaststellen hoogte bijdragen aan commissie SMM en solidariteitscommissies KNR
- Minimumbedrag vaststellen voor het generaal
- Archieven.

Buiten deze agendapunten zal tijdens de derde bijeenkomst van het Provinciaal Kapittel vooral de nadruk liggen op de keuze van een nieuwe provinciaal overste en leden voor het provinciaal bestuur. Dat gebeurt in aanwezigheid van de generaal-overste, Luiz Stefani, en raadslid Arnold Suhardi.

Ook deze derde bijeenkomst vindt weer plaats in het bezinningscentrum van de zusters Onder de Bogen in Maastricht. Maar woensdagmiddag 8 november verplaatsen de leden van het kapittel zich naar ons klooster Vroenhof. Daar zal in aanwezigheid van alle Nederlandse montfortanen tijdens een Eucharistieviering om 16.00 de nieuwe overste en de leden van het bestuur door de generaal-overste worden bevestigd. Uiteraard wordt daarna het glas geheven en genoten van een feestelijk souper.

Uit de Wereldwijde congregatie

In Brazilië werken *Antoon van Noije* en *Pee de Waard* stug door. Antoon schrijft dat het bejaardenproject Casa Louisa goed loopt. 'Ondanks het geldgebrek bij de gemeente hebben we toch een subsidieverhoging gekregen. Deze verhoging was al voorzien in december 2016, maar is pas in mei 2017 vrijgegeven. We kunnen nu op naar de 25 bejaarden die bij ons een thuis kunnen vinden. De laatste twee bewoners die we opnamen hebben een zwaar leven gehad, voordat ze bij ons kwamen. Een van hen woonde bij zijn twee zonen. Beiden zijn drugsgebruikers en profiteerden van het beetje geld wat hij had en hij werd vaak mishandeld. De andere woonde op zichzelf en werd door de familie verwaarloosd.'

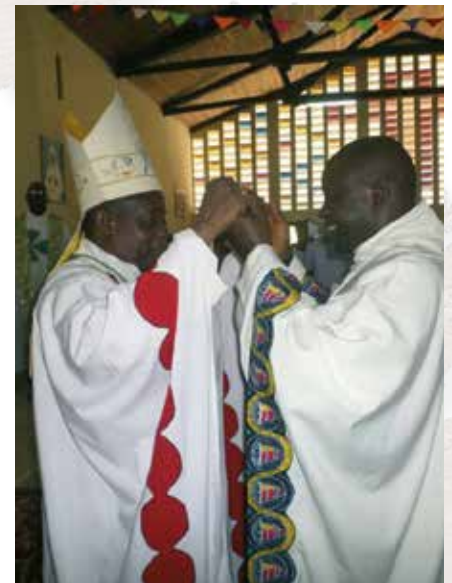
Pee de Waard laat na een maand vakantie in ons land, weten dat in een van de buitenkerken het aantal kerkgangers op zaterdagavond van 50 is gestegen naar 80!

Er zijn meer huwelijksinzegeningen en doopsels en er zijn meer kinderen voor catechese aangemeld! De uitno-

digen sorteren al enig effect. Het soms taaie werk blijkt de moeite waard te zijn, aldus *Pee*. De montfortanen van de entiteit Peru/Brasil willen zijn parochie overnemen, wanneer hij in december zijn mandaat beëindigd. Misschien komen er zelfs twee paters naar Atibaia. *Pee* begint met de voorbereiding voor de komende overdracht. Enkele maanden eerder komt er een pater bij hem wonen om de gang van zaken te leren kennen.

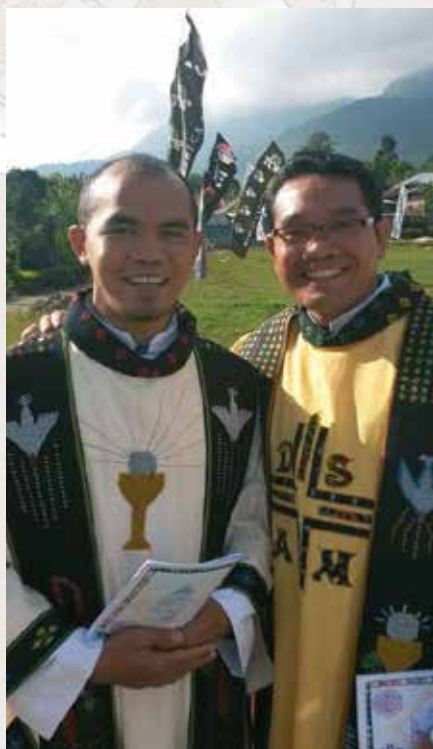
Op 25 maart 2017 werd in de Paulus-parochie in Kibibi, Congo *Henri Aloterembi* priester gewijd door mgr. Dieudonné Madrapile Tanzi van het bisdom Isangi. Henri is de 9e Congolese montfortaan. Voor de bisschop was Henri zijn eerste priesterwijding. Hij was blij, dat het een montfortaan betrof, omdat de montfortanen het bisdom Isangi gesticht hebben.

In Marienheide, Duitsland zijn twee confraters uit India, *Robert Rego* en *Ronald Dhason* uit de congregatie gestapt en naar het bisdom Keulen overgegaan. In overleg met het generaal bestuur en de overste in Duitsland, Hermann Josef Jünne man is besloten dat de resterende vier confraters uit India een gemeenschap gaan vormen in het heiligdom Marienheide.

v.l.n.r. Overste Richard Magararu en de novicen Montfort, Horrice, Harold, Jayson en John Michael

Op 29 juni 2017 zijn in Ruteng, Indonesië *Yohanes Kurniawan Jawa* en *Martinus Tamur* priester gewijd door mgr. Hubertus Leteng, bisschop van Ruteng.

In St. Laurent sur Sèvre (F) organiseerde het FIM-team (*Formation Internationale Montfortaine*) in de maand juli een ontmoeting met Franssprekende vormingsverant-

woordelijken uit de drie congregaties, gesticht door Montfort: dochters der Wijsheid, broeders van St. Gabriel en montfortanen. Ze kwamen uit Peru, Haïti, Madagaskar, Columbia, Indonesië, Italië, Canada, Congo, Senegal en Spanje. Er waren inleidingen en er werden plaatsen bezocht waar Montfort heeft geleefd en gewerkt.

De ontmoeting had een driedelig doel: voorbereiding voor de vorming, het uitwisselen van gedachten over spiritualiteit van Montfort en tot slot het gevoel bemoedigen dat je deel uitmaakt van één familie en gemeenschap. Vandaar dat een van de leden van het FIM-team zei in een preek: 'Vanaf dag één moeten we spreken over wij, wij, samen, als een montfortaanse familie. Als we ons hart openen om de ander te ontmoeten, zullen we onszelf ontmoeten.'

Op 12 juli 2017 benoemt de generaal-overste Luiz Stefani *Hermann Josef Jünneman* als overste van de Duitse delegatie. Als raadsleden werden benoemd: Vijaya Anand Babu Valle en Paul Hoffmann.

In Indonesië starten op 1 juli 2017 24 postulanten op het *noviciaat in Ruteng*. Twee van hen hebben aangegeven broeder te willen worden.

In Quezon City, Filippijnen hebben vijf leden van het internationale Engelssprekend noviciaat hun eerste geloften afgelegd. Het gaat om *Montfort* en *Horrice* uit Malawi en *Harold*, *Jayson* en *John Michael* uit de Filippijnen. Ze komen allemaal uit een Montfort-parochie, waarmee je kunt zeggen: 'de missie draagt vruchten'.

Nieuws

Kasper Donners, lid van de Financiële Commissie SMM, is op 25 april 2017 benoemd tot Ridder van Oranje Nassau.

Archibald van Wieringen (1963), associé van de Nederlandse provincie smm, is per 1 mei 2017 benoemd tot hoogleraar

Oude Testament aan de Tilburg School of Catholic Theology. Zijn leerstoel is gevestigd bij het departement Bijbelwetenschappen en Kerkgeschiedenis. Naast het onderwijs in de oudtestamentische exegese en het Bijbels Hebreeuws zal Archibald onderzoek verrichten op het gebied van oudtestamentische teksten.

Beresteyn, Voorschoten

Een artikel in het Leids Dagblad met als titel 'Park van Beresteyn nu openbaar' trok onze aandacht. De bedoeling is dat het park over enkele jaren tussen zonsopgang en zonsondergang openbaar wordt. Het bebouwde deel wordt alleen toegankelijk voor bewoners en bezoekers. Tenminste, dit is een van de plannen die aan de gemeente worden voorgelegd. Op de plek van de bestaande bouw wil Amvest drie wooncomplexen neer-

zetten, van vier, drie en twee lagen. Zodra de nieuwbouw klaar is, wordt begonnen met de restauratie van het hoofdgebouw (na 16 jaar!). Hierin komen zorgwoningen. De bedoeling is in 2018 te starten.

Open Kloosterdag 2017

Vanwege Open Kloosterdag werden Peter Denneman en Theo van der Geest geïnterviewd door Judith Evertse van het Eindhovens Dagblad. Wij citeren: Op 10 juni werd de documentaire 'Vandaag begint de toekomst' getoond, over geschiedenis en werk van de leden van de Nederlandse provincie. 'De documentaire is hard nodig om het gedachtegoed van de montfortanen levend te houden', zegt provinciaal overste Peter Denneman. Want hoe de barmhartigheid en eenvoud van Montfort en zijn volgelingen ook bij de bezoekers van de Open Kloosterdag tot de verbeelding spraken, het kon niet verhullen dat het voortbestaan van deze kloostergemeenschap in gevaar is. De gemiddelde leeftijd is hoog. De groep telt nog maar 35 leden in Nederland.'

Van deze dag, waarop Bram van Oers het verhaal van de passie van Montfort vertelde, waarop het koor o.l.v. Frans Bullens cantieken zong is een dvd gemaakt, die u kunt bekijken op www.montfortanen.nl

Kruisen kerkhof Meerssen

Eind 2016 belt de wethouder van Meerssen met het verzoek een afspraak te maken over de graven van confraters op het kerkhof van Meerssen. Tot onze grote verrassing blijken de kruisen verwijderd te zijn.... Binnen het ommuurde gedeelte rest het beeld van de Piëta en verder niets. Wat is hier aan de hand? In het gesprek met de wethouder en het hoofd van de groenvoorziening horen we dat zusters gevraagd hadden om op hun gedeelte van het kerkhof de kruisen te ruimen, maar de uitvoerder heeft de verkeerde kruisen geruimd, die van de montfortanen dus. Excuses worden aangeboden met de belofte dat op kosten van de gemeente nieuwe kruisen zullen worden geplaatst met naamplaatjes. Dankzij een plattegrond in ons archief was dat mogelijk. Net voor de zomervakantie werd de belofte van de gemeente keurig ingelost. Het ziet er weer rustig en vredig uit! ■

Wijzertjes

Requiem-viering: bij naam genoemd

Op zaterdag 4 november houden wij in de St. Remigiuserkerk te Schimmert en in de Montfortkapel te Oirschot onze jaarlijkse *Requiem-viering voor onze overleden familieleden, zusters en confraters*, in het bijzonder hen die het afgelopen jaar zijn gestorven. Zij worden in de viering bij hun naam genoemd. De nabestaanden ontvangen een speciale uitnodiging. Op beide plaatsen begint de viering om 11.00. Na de viering gaan we naar ons kloosterkerkhof aldaar voor gebed en het zegenen van de graven. Na afloop is ieder genodigd op de koffietafel. Daarom is het fijn als u zich aanmeldt bij het provinciaal secretariaat van de Montfortanen. Dat kan via 043-206 500 2, info@montfortanen.nl of een kaartje naar Vroenhof 87, 6301 KE Valkenburg a/d Geul.

Als u naar Oirschot gaat, de Montfortlaan is alleen vanuit het dorp te bereiken.

Namen in menhirs gegraveerd

Het merendeel van de Nederlandse montfortanen hebben hun laatste rustplaats op ons kloosterkerkhof in Schimmert. Naast 82 Dochters der Wijsheid zijn er 256 montfortanen begraven. 64 Montfortanen zijn

begraven op ons kloosterkerkhof in Oirschot en 89 op kerkhoven elders o.a. Meerssen, Hoensbroek, Heerlen-Leenhof, Egmond aan Zee. Deze graven zullen rond Allerzielen geëerd worden met bloemen of anderszins.

Buiten ons eigen land hebben 148 Nederlandse montfortanen hun laatste rustplaats gevonden in andere Europese landen, Latijns-Amerika, Afrika, USA en Canada.

Nu is het plan om een - wat wij noemen - een *smm-memorial* op te richten op het kloosterkerkhof van Schimmert. Deze zal bestaan uit een vierkante granieten zuil van hardsteen met daarin de 89 namen gegraveerd van degene die, buiten Schimmert en Oirschot, elders in ons land zijn begraven. Rond deze zuil komen in een halve cirkel zes platte zuilen van hardsteen, de bovenkant verlopend gekapt en lijkend op menhirs, met daarop de namen van onze confraters die elders in de wereld zijn begraven met vermelding van het betreffende land.

Het fundament is reeds gestort. Op het feest van Montfort, 28 april 2018, zal dit monument worden onthuld en gezegend. Hoe dat zal gebeuren staat nog niet vast. De datum wel. Vast staat ook dat ieder daarbij van harte welkom is. In het volgend nummer van Wijzer leest u het programma!

Overleden

Op 9 juni 2017 overleed in Wijchen zuster *Bernadette Szuwalska*. Ze werd 93 jaar en was dochter der Wijsheid sinds 2 februari 1950.

Oud-montfortaan *Jos Schreurs*, broer van confrater Richard Schreurs, overlijdt op 12 augustus in zijn huis in Salobreña (Spanje). Hij werd 79 jaar. Jos kwam naar Ste Marie in Schimmert in 1950. Hij legde zijn eerste geloften af op 8 september 1958. Na zijn studie op het grootseminarie verliet hij in 1963 de congregatie en werd wereldheer bij het bisdom 's-Hertogenbosch.

Oud-montfortaan *Raymond Jan Schouteten* overlijdt op 75-jarige leeftijd in Hoensbroek op 22 augustus 2017. Jan kwam naar de vakschool in Bunde in 1956. Als broeder Raymond legde hij zijn eerste geloften af op 19 maart 1961. Hij werkte in Voorschoten, Berg en Dal en Bunde. Na een opleiding kinderbescherming in Nijmegen werkte hij voor de Montfort-stichting in het klooster in Bunde. In 1989 trad hij uit de congregatie en werd priester van het bisdom Breda.

Op 8 september 2017 overlijdt in Blantyre, Malawi, *Wim Wester*. De laatste Nederlandse montfortaan in Malawi. Wim wordt geboren in Heerhugowaard. Hij komt in 1943 naar

het kleinseminarie Ste Marie in Schimmert. In Meerssen legt hij op 8 september 1951 zijn eerste geloften af en op 31 maart 1957 wordt hij priester gewijd in Oirschot. Al snel krijgt hij een benoeming voor Malawi, waar hij tot zijn emeritaat in 2000 op verschillende plekken als missionaris werkzaam was. In 2014 blijkt Wim meer verzorging nodig te hebben en verhuist hij naar de zusters in Newlands. Hij overlijdt op zijn 66e professiedag op 8 september 2017 in het Seven Day Adventist Hospital in Blantyre, 89 jaar oud.

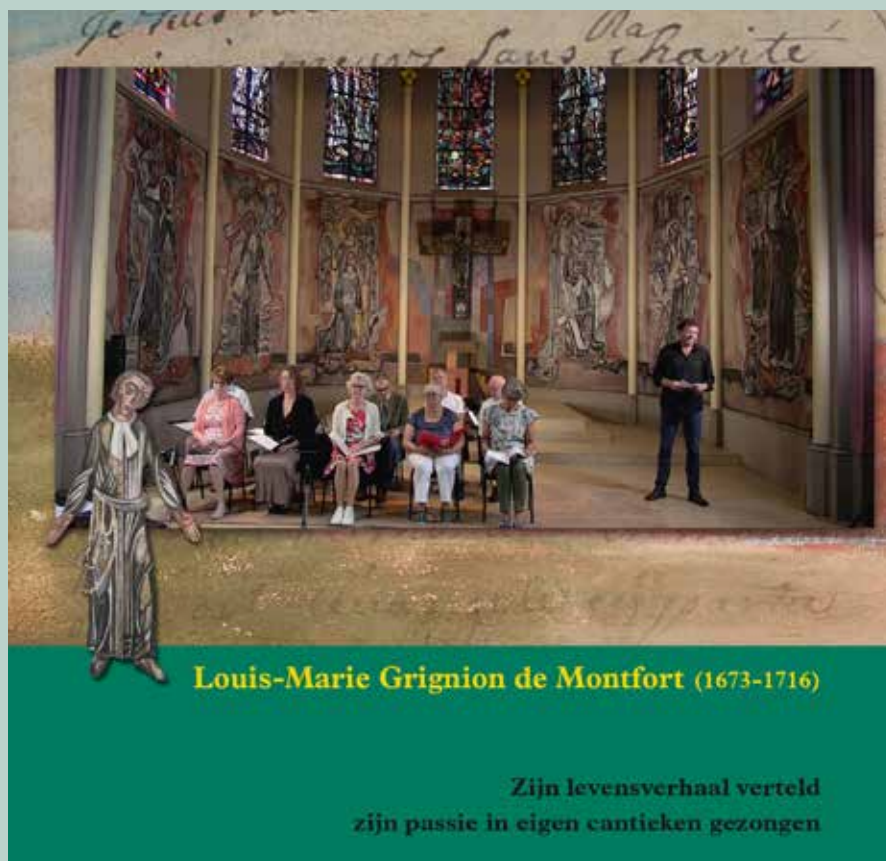
Op 6 oktober 2017 overleed in het H. Hartziekenhuis in Leuven *Jef Martens*. Hij werd 84 jaar en was 63 jaar montfortaan. Jef werd geboren in Oplabbeek (B). Hij kwam in 1946 naar het kleinseminarie in Rotselaar. Zijn eerste geloften legde hij af op 8 september 1954 in D'Hoppe. Na zijn studie aan het grootseminarie in Oirschot werd hij op 27 maart 1960 priester gewijd. Zijn eerste benoeming was als prefect voor Rotselaar. In 1973 werd hij overste, maar ook directeur van het internaat en daardoor ook onderdirecteur van de school. In 1990 werd hij verantwoordelijke voor het bezinningscentrum Le Carrefour in Banneux en daarnaast bestuurslid en vicaris van de provinciaal. Na de sluiting van het huis in 2001 verhuisde Jef naar de gemeenschap in Leuven. Door

gehoorproblemen werd het steeds moeilijker om tussen de mensen te zijn. In 2004 kwamen daar hartklachten bij. Dit jaar werd duidelijk

dat zijn gezondheid steeds meer zorg vroeg en uiteindelijk verhuisde Jef naar Heverlee. ■

Nieuwe DVD

Op de Open Kloosterdag 2017 in de Montfortkapel te Oirschot vertelde de acteur Bram van Oers het levensverhaal van Montfort en zijn passie werd gezongen door een projectkoor onder leiding van Frans Bullens. Van dit event is een DVD uitgebracht, te bestellen op www.montfortanen.nl

Gratis abonnement

Als u toevallig deze 'Wijzer' heeft gelezen en u wilt dit tijdschrift voortaan ontvangen, meldt u zich aan via deze bon of e-mail info@montfortanen.nl.

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Plaats: .....

Sturen aan:

Redactie "Wijzer"

Vroenhof 87

NL-6301 KE Valkenburg (Lb)

De reeks 'Spiritualiteit in de lijn van Louis-Marie Grignion de Montfort' bevat naast de CD *Gods liefde voor mensen doet ons zingen* (2016) de boeken van Wiel Logister *Geraakt door de nederigheid van God* (2013), *In de voetstappen van de Gekruisigde* (2014), *Bidden met Louis-Marie Grignion de Montfort* (2016), *Gods liefde voor mensen doet me dichten en zingen* (2016) en van Maurice Nijsten de film *Vandaag begint de toekomst* (2016 DVD).

Te bestellen via www.montfortanen.nl ■

Colofon

Dit informatieblad is een uitgave van de Nederlandse montfortanen en verschijnt twee keer per jaar.

Adres

Montfortanen

Vroenhof 87

NL-6301 KE Valkenburg (Lb)

info@montfortanen.nl

www.montfortanen.nl

Ontwerp en DTP opmaak

Yoman Reclame Studio

www.yoman.nl

Drukwerk

Gianotten Printed Media